Lietas Nr. C29512816
Lietas arhīva Nr. C-5128-16/18

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2016. gada 3. oktobrī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesnese A. Zemmere
rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2016. gada 10. jūnijā Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā saņemts /pers. A/ (turpmāk – Prasītāja) prasības pieteikums maza apmēra prasībā pret /pers. B/ (turpmāk – Atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu.

[1.1] Prasības pieteikumā norādīts, ka Prasītājai un Atbildētājam /datums/piedzimis dēls /pers. C/, kopā tā laika Atbildētājs dēlu neuztur, nesniedz Prasītājai nekādu palīdzību dēla audzināšanā. Prasītāja lūdz atzīt tai tiesības saņemt likumiskos procentus par laiku līdz sprieduma izpildei, kā arī lūdz tiesu noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu bērnam izpildāms nekavējoties. Ņemot vērā minēto, Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no Atbildētāja Prasītājas labā uzturlīdzekļus bērna uzturam valstī noteiktajā minimālajā apmērā.

[1.2] Pamatojoties uz Civillikuma 177., 179. pantu, 2013. gada 15. janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no Atbildētāja Prasītājas labā līdzekļus /datums/dzimušā /pers. C/ uzturam 92,50 *euro* ik mēnesi, bet ne mazāk kā 25% apmērā no minimālās mēneša darba algas, bet no bērna 7 gadu vecuma sasniegšanas - ne mazāk kā 30% apmērā no valstī minimālās mēneša darba algas līdz dēla pilngadībai.

[2] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[21] pantu 2016. gada 28. jūnijā Atbildētājam uz viņa deklarētās dzīves vietas adresi tika nosūtīts prasības pieteikuma noraksts, paskaidrojuma veidlapa, kā arī paziņojums par rakstveida paskaidrojumu sniegšanu termiņā līdz 2016. gada 13. jūlijam (lietas 13. lapa). Paziņojumā ietverts izraksts no Civilprocesa likuma 74. panta un 250.[22] panta par pušu civilprocesuālajām tiesībām, kā arī atbilstoši Civilprocesa likuma 250.[21] panta otrajā daļā noteiktajam, Atbildētājam izskaidrots, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā, kā arī par to, ka Atbildētājs var lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

[2.1] Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus par prasību ne tiesas noteiktajā termiņā, ne arī līdz lietas izskatīšanai tiesā nav iesniedzis.

[3] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[25] panta pirmo daļu, ja tiesa neizskata lietu tiesas sēdē saskaņā ar šā likuma 250.[26] pantu, lietu izskata rakstveida procesā, laikus paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu, kā arī informē par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, un izskaidro tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Datums, kad sprieduma noraksts ir pieejams tiesas kancelejā, uzskatāms par sprieduma sastādīšanas datumu.

Ņemot vērā minēto, kā arī to, ka puses nav lūgušas iztiesāt lietu tiesas sēdē, 2016. gada 14. septembrī pusēm paziņots, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā 2016. gada 3. oktobrī, izskaidrotas pušu tiesības pieteikt tiesnesei noraidījumu, kā arī paziņots par sprieduma pieejamības laiku un vietu.

Noraidījums tiesnesei nav pieteikts.

Motīvu daļa

[4] Izvērtējusi prasības pieteikumā izklāstītos apstākļus un argumentus un pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst prasību par pamatotu un apmierināmu.

[4.1] No prasības pieteikumam pievienotās dzimšanas apliecības kopijas (lietas 10. lapa) redzams, ka /pers. A/ un /pers. B/ ir /datums/dzimušā nepilngadīgā /pers. C/ vecāki.

[4.2] Civillikuma 177. panta pirmā daļa nosaka, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Saskaņā ar Civillikuma 177. panta otro un trešo daļu vecāku pienākums ir rūpēties pa bērnu. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu, izglītošanu un audzināšanu.

Saskaņā ar Civillikuma 178. panta otro daļu, ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo.

No lietas materiāliem izriet, ka bērns dzīvo kopā ar Prasītāju un Prasītāja īsteno bērna ikdienas aizgādību. Prasītāja norāda, ka Atbildētājs nepiedalās bērna uzturēšanā, uzturlīdzekļus nemaksā. Atbildētājs minēto faktu nav apstrīdējis.

[4.3] Civillikuma 179. panta pirmā daļa nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Saskaņā ar Civillikuma 179. panta otro daļu, pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem.

No minētā likuma panta izriet, ka tajā noteiktais vecāku pienākums apgādāt bērnu ir absolūts, beznosacījuma vecāku pienākums, vienīgi uztura prasības un saņemšanas apmērs ir saistīts ar vecāku spējām un mantas stāvokli.

Tiesa konstatē, ka Prasītāja lūdz piedzīt no Atbildētāja uzturlīdzekļus bērna uzturēšanai valstī noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā, kura maksāšanas pienākumu prasītajā apmērā nosaka Civillikums un Ministru kabineta noteikumi, līdz ar to tiesa nevērtē pušu mantisko stāvokli un bērna vajadzības.

[4.4] Nosakot uzturlīdzekļu apmēru, tiesa ņem vērā Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumu Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2. punktu, kas nosaka, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā, katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai - 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās

mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015. gada 24. novembra noteikumu Nr. 656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu", kas stājās spēkā 2016. gada 1. janvārī, 2. punktu minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 370,00 *euro*.

Pamatojoties uz minēto, tiesa atzīst, ka pienākums maksāt uzturlīdzekļus valstī noteiktajā minimālajā apmērā ir absolūts un nav saistīts ar pušu mantisko stāvokli.

Atbilstoši judikatūrai, kas izveidojusies attiecībā uz Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu tulkojumu (*Augstākās tiesas Senāta 2007. gada 29. augusta spriedums lietā Nr. SKC-556)*, uzturlīdzekļi tiesas noteiktajā apmērā ir piedzenami no prasības iesniegšanas dienas tiesā – 2016. gada 10. jūnija, jo ar prasības celšanas brīdi Prasītāja, saskaņā ar Civilprocesa likuma 1. pantu, uzsākusi savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju.

Pie šādiem apstākļiem, tiesa atzīst, ka no Atbildētāja par labu Prasītājai ir piedzenami uzturlīdzekļi dēla /pers. C/ uzturam no 2016. gada 10. jūnija 92,50 *euro* apmērā katru mēnesi, bet ne mazāk kā 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanas, bet no bērna 7 gadu vecuma sasniegšanas - ne mazāk kā 30% apmērā no valstī minimālās mēneša darba algas līdz bērna pilngadībai.

[5] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34. panta pirmo daļu par katru prasības pieteikumu maksājama valsts nodeva. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35. panta pirmās daļas 3. punktu prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu.

Tādējādi prasības summa par uzturlīdzekļu piedziņu izskatāmajā lietā ir 1110,00 *euro* (92,50 x 12 = 1110).

Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1. punkta „a" apakšpunkts nosaka, ka prasībās līdz 2134 *euro*, maksājama valsts nodeva - 15 procenti no prasības summas, bet ne mazāk par 71,14 *euro*.

Ņemot vērā minēto, izskatāmajā lietā maksājama valsts nodeva 166,50 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta pirmās daļas 3. punktu no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu. Civilprocesa likuma 42. panta pirmajā daļā ir noteikts, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Tā kā Prasītāja saskaņā ar likumu ir atbrīvota no tiesāšanās izdevumu samaksas, valsts nodeva 166,50 *euro* apmērā piedzenama no Atbildētāja valsts labā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33. panta otro daļu tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39. panta pirmās daļas 5. punktu ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi.

Ņemot vērā minēto, tā kā Prasītāja ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par četriem pasta sūtījumiem (prasības pieteikuma noraksta nosūtīšanu Atbildētājam, paziņojuma nosūtīšana Prasītājai, paziņojuma par lietas izskatīšanu rakstveida procesā nosūtīšanu Prasītājai un Atbildētājam) 6,28 *euro* apmērā (1,57 *euro* par katru sūtījumu) piedzenami no Atbildētāja par labu Tiesu administrācijai.

Prasītāja lūdz tiesu noteikt, ka spriedums izpildāms nekavējoties. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205. panta pirmās daļas 1. punktu, pēc lietas dalībnieka lūguma tiesa spriedumā var noteikt, ka pilnīgi vai noteiktā daļā nekavējoties izpildāmi spriedumi par uzturlīdzekļu piedziņu bērnam vai vecākam. Ievērojot minēto, tiesa atzīst Prasītājas lūgumu par pamatotu un nosaka, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam izpildāms nekavējoties.

Taču tiesa nav pamata atzīt Prasītājai tiesības saņemt likumiskos nokavējuma procentus par laiku līdz sprieduma izpildei pamatojoties uz Civilprocesa likuma 195.pantu, jo lietas izskatīšanas brīdī netiek konstatēts galvenā parāda apmērs.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam Atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[27] panta otro daļu tiesas spriedumu lietās par maza apmēra prasībām lietas dalībnieki var pārsūdzēt apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no šā likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz iepriekšminēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 42. panta pirmo daļu, 190. pantu, 193. pantu, 195. pantu, 197. pantu, 205. panta pirmās daļas 1. punktu, 204.[1] pantu, 250.[25] pantu, 250.[27] pantu tiesa

nosprieda:

maza apmēra prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, sākot no 2016. gada 10. jūnija 92,50 *euro* mēnesī, bet ne mazāk kā 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai, bet no bērna 7 gadu vecuma sasniegšanas - ne mazāk kā 30% apmērā no valstī noteiktas minimālās mēneša darba algas līdz bērna /pers. C/ pilngadībai.

Uzturlīdzekļi pārskaitāmi uz /pers. A/, personas kods /personas kods/, kontu AS "Swedbank", Nr. /numurs/.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu par uzturlīdzekļu piedziņu 166,50 *euro* (viens simts sešdesmit seši *euro* 50 centi).

Valsts nodeva iemaksājama: Saņēmēja iestāde: Valsts kase; reģistrācijas Nr. 90000050138; konta Nr. LV55TREL1060190911200; BIC kods: TRELLV22; iemaksas mērķis: valsts nodeva tiesu iestādē – C29512816 (C-5128-16/18).

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu Tiesu administrācijai ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 6,28 *euro* (seši *euro* 28 centi).

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami: Saņēmēja iestāde: Tiesu administrācija; reģistrācijas Nr. 90001672316; konta Nr. LV51TREL2190458019000; BIC kods TRELLV22; iemaksas mērķis: 21499 - ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi - C29512816 (C-5128-16/18).

Maksājuma dokumenti par tiesas izdevumu (valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu) samaksu sprieduma labprātīgas izpildes termiņā iesniedzami Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā, Rīgā, Lomonosova ielā 10, 1. stāvā, 105. kabinetā.

Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Noteikt /pers. B/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 dienu laikā no sprieduma sagatavošanas dienas (2016. gada 3. oktobra), iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese A. Zemmere